

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Utopia i antyutopia w literaturze rosyjskiej, PG_00211310						
Kierunek studiów	Filologia rosyjska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			rosyjski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Liliana Kalita					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z problematyką gatunkową utopii i antyutopii oraz ich reprezentacyjnymi przykładami w literaturze rosyjskiej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FROSMU2_U06] Potrafi dokonać pogłębionej analizy zjawisk i procesów językowych charakterystycznych dla języka rosyjskiego oraz tekstów literackich w języku rosyjskim, odwołując się do konkretnych metod językoznawczych i literaturoznawczych, używając odpowiedniej terminologii specjalistycznej.	Student potrafi przeprowadzić pogłębioną analizę wybranych tekstów rosyjskich z gatunku utopii i antyutopii, z zastosowaniem odpowiedniej metodologii badawczej (np. metody narratologiczne, podejście socjologiczne, biograficzne i in.) i terminologii specjalistycznej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FROSMU2_W08] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane teorie i metodologie w zakresie literaturoznawstwa, w tym w szczególności mające zastosowanie w badaniach nad literaturą rosyjską.	Student zna i rozumie na pogłębionym poziomie wybrane teorie i metody badań literackich, w tym w szczególności mające zastosowanie w analizie i interpretacji utworów z gatunku utopii i antyutopii w literaturze rosyjskiej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FROSMU2_W06] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne dokonania i tendencje rozwojowe literaturoznawstwa, w tym szczególnie w odniesieniu do badań nad literaturą rosyjską.	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu dokonania i tendencje rozwojowe w zakresie dzieł utopii i antyutopii, w tym szczególnie w odniesieniu do badań nad literaturą rosyjską.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[FROSMU2_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do zagadnień dotyczących języka rosyjskiego i literatury rosyjskiej.	Student jest gotów do konstruktywnej dyskusji i refleksji nad utopijnym oraz antyutopijnym postrzeganiem rzeczywistości oraz krytycznej oceny tekstów tych gatunków.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FROSMU2_K02] Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym ich rozwiązywaniem, w szczególności w odniesieniu do językoznawstwa i literaturoznawstwa rusycystycznego oraz wiedzy kontekstowej studiów rusycystycznych.	Student jest gotów do uznania znaczenia wiedzy na temat myślenia utopijnego i antyutopijnego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz jest świadom konieczności zasięgania opinii ekspertów-rusycystów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
Treści przedmiotu	[FROSMU2_U03] Potrafi analizować prace różnych autorów, dokonywać syntezy różnych idei i poglądów, opracowywać i przedstawiać wyniki swoich działań w sposób logiczny i przemyślany, korzystając z metod i narzędzi właściwych dla językoznawstwa i literaturoznawstwa rusycystycznego.	Student potrafi przeanalizować literaturę przedmiotu niezbędną podczas zajęć oraz w trakcie wykonywania prac zaliczeniowych, dokonując zarazem syntezy zawartych w niej idei i poglądów, a także prezentować w sposób logiczny i merytorycznie spójny wyniki swoich dociekań.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	Utopia jako gatunek literacki - wyznaczniki, historia rozwoju, przedstawiciele. Inne formy utopii (polityczna, filozoficzna itd.). Utopia i antyutopia - różnorodność podejść badawczych. Specyfika rosyjskiej utopii literackiej - warunki powstania i okres rozwoju. Rosyjska utopia XVIII-wieczna. Rosyjska utopia XIX wieku. Utopia bolszewicka i patriarchalna (proza wiejska). Antyutopia - znaczenie pojęcia, wyznaczniki gatunku, przedstawiciele. Antyutopia a dystopia i kakotopia. Antyutopia zachodnia a rosyjska - różnice. Rosyjska antyutopia XX -XXI wieku i jej literackie manifestacje.		
	Wymagania wstępne i dodatkowe		
	Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się		
	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test z lektur	80.0%	20.0%
	prezentacja	70.0%	15.0%
	ustne lub pisemne kolokwium	51.0%	65.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Prowadzący każdorazowo aktualizuje i ustala zestaw literatury przedmiotu, uwzględniając jej dostępność i przydatność do zajęć.
		Proza rosyjska z gatunku utopii i antyutopii proponowana przez nauczyciela, m. in. teksty M. Szčerbatowa, A. Ułybyszewa, W. Kuchelbeckera, T. Bułharyna, W. Odojewskiego, A. Bogdanowa, A. Czajanowa, W. Rasputina, J. Zamiatina, V. Nabokova, W. Aksionowa, A. i B. Strugackich, W. Makanina, T. Tolstoj, W. Sorokina, W. Pielewina. ., . , - 2005. ., . , . . . , - 2003; ., . , - 2007; B. Baczko, Światła utopii, tłum. W. Dłuski, Warszawa 2016; L.T. Sargent, Trzy oblicza utopizmu - rewizja, tłum. P. Krzywicki, "Zagadnienia Rodzajów Literackich" 2021, nr 64; J. Szacki, Spotkania z utopią, Warszawa 1980; A. Walicki, W kręgu konserwatywnej utopii. Struktura i przemiany rosyjskiego słowianofilstwa, Warszawa 2002. Rosyjska utopia literacka w XVIII i pierwszej połowie XIX wieku, tł., wstęp i opr. D. Oboleńska, Gdańsk 2025. Rosyjska utopia literacka w pierwszym dwudziestoleciu XX wieku, tł. i opr. L. Kalita, wstęp D. Oboleńska, Gdańsk 2025. ., //, - : : IX - , 2021. ., /, "Przegląd Rusycystyczny" 2025, nr 2. K. Duda, Antyutopia w literaturze rosyjskiej XX wieku, Kraków 1995. B. Trojanowska, Sny ludzkości o wyspie szczęśliwej : kilka uwag o literaturze utopijnej i dystopijnej rosyjskiego romantyzmu "Slavia Orientalis" 2019, R. 68, nr 4. K. Sobijanek-Zietek, Raj zbudowany na ziemi, czyli koniec utopii i początek antyutopii : totalitarny paradoks w antyutopii rosyjskiej (Jewgenij Zamiatin, Władymir Wojnowicz, Władymir Sorokin), "Przegląd Wschodniosłowiański" 2014, T. 13, z. 1. E. Tyszkowska-Kasprzak, Niepokój o wartości we współczesnej antyutopii rosyjskiej, "Kultura Słowian" 2023, T. 19, cz. 1.

	Uzupełniająca lista lektur	Problemy utopii i antyutopii w literaturach słowiańskich i historii Słowian, red. nauk. W. Gorczyca, I. Pospíšil, Bielsko-Biała 2014. J. Foniok, Szkic o antyutopii : sylwetka bohatera antyutopijnego na tle społeczeństwa totalitarnego w utworach E. Zamiatina, A. Huxleya, G. Orwella "Acta Universitatis Wratislaviensis. Slavica Wratislaviensia" 2003, Nr 123 . M. Leś, Fantastyka socjologiczna : poetyka i myślenie utopijne, Białystok 2008. B. Bakula, Ironia i komizm we współczesnej słowiańskiej antyutopii literackiej: (na przykładzie powieści E. Bondyego, T. Konwickiego, W. Wojnowicza, W. Pielewina), "Slavia Occidentalis" 2011, T. 68.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.